Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2025/2247

11.11.2025

# KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2025/2247,

## 10. november 2025,

## milles käsitletakse meetmeid *Candidatus* Liberibacter africanus'e, *Candidatus* Liberibacter americanus'e ja *Candidatus* Liberibacter asiaticus'e kohandumise ja leviku tõkestamiseks liidu territooriumil

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrust (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ, ([1]) eriti selle artikli 28 lõike 1 punkte d, e, f, g, h ja i,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072 ([2]) II lisa A osas on esitatud loetelu liidu karantiinsetest taimekahjustajatest, keda liidu territooriumil teadaolevalt ei esine, ning kõnealuse lisa B osas on esitatud loetelu liidu territooriumil teadaolevalt esinevatest liidu karantiinsetest taimekahjustajatest.

(2) *Candidatus* Liberibacter africanus, *Candidatus* Liberibacter americanus ja *Candidatus* Liberibacter asiaticus (edaspidi „määratletud taimekahjustajad") on loetletud rakendusmääruse (EL) 2019/2072 II lisa A osas. Nendel taimekahjustajatel on märkimisväärne negatiivne mõju tsitruseliste liikidele riikides, kus nad esinevad.

(3) Määratletud taimekahjustajaid võivad levitada *Diaphorina citri* Kuwayama ja *Trioza erytreae* Del Guercio (edaspidi „määratletud siirutajad"), mis on mõlemad loetletud vastavalt rakendusmääruse (EL) 2019/2072 II lisa A ja B osas.

(4) Määratletud taimekahjustajad on loetletud ka komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2019/1702, ([3]) kuna need on *Candidatus* Liberibacter'i kolm liiki, mis põhjustavad tsitruste Huanglongbingi haigust ehk tsitruste rohetõbe.

(5) Selleks et tagada määratletud taimekahjustajate varajane avastamine ja hävitamine liidu territooriumil, peaksid liikmesriigid igal aastal tegema uuringuid, mis hõlmavad piisavalt suurt hulka visuaalseid kontrolle, proovide võtmist ja analüüsimist meetoditega, mis on kooskõlas uusima teadusliku ja tehnilise teabega.

(6) Määruse (EL) 2016/2031 kohaselt koostab iga liikmesriik iga prioriteetse taimekahjustaja kohta situatsiooniplaani ja ajakohastab seda. Tuginedes varasematest puhangutest saadud kogemustele, on vaja vastu võtta erieeskirjad määruse (EL) 2016/2031 artikli 25 rakendamiseks, et tagada põhjaliku situatsiooniplaani koostamine juhuks, kui määratletud taimekahjustajaid liidu territooriumil leitakse.

(7) Määratletud taimekahjustajate puhangu korral ning nende hävitamiseks ja nende leviku ärahoidmiseks liidu territooriumil peaksid liikmesriigid kindlaks määrama piiritletud alad, mis koosnevad nakatunud piirkonnast ja puhvertsoonist, ning rakendama seal hävitamismeetmeid. Kõnealuste piiritletud alade suurus tuleks kindlaks määrata määratletud siirutajate levimisvõime alusel, kui nende esinemine on ametlikult kinnitatud.

([1]) ELT L 317, 23.11.2016, lk 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj.

([2]) Komisjoni 28. novembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/2072, millega kehtestatakse ühetaolised tingimused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 rakendamiseks seoses taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmetega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 690/2008 ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/2019 (ELT L 319, 10.12.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/2072/oj).

([3]) Komisjoni 1. augusti 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/1702, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/2031, kehtestades prioriteetsete taimekahjustajate loetelu (ELT L 260, 11.10.2019, lk 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/1702/oj).

(8) Määratletud taimekahjustajate isoleeritud leidude korral ei tohiks siiski nõuda piiritletud alade kindlaksmääramist, sest sellisel juhul saab fütosanitaarriski kiiresti erimeetmete abil vastuvõetava tasemeni vähendada. Samal põhjusel tuleks täpsustada, et kõnealust erandit võib kohaldada, kui on tõendeid selle kohta, et avastatud määratletud taimekahjustajad ei ole edasi levinud ja määratletud siirutajaid ei esine teadaolevalt piirkonnas, mis ulatub vähemalt kolme kilomeetri kaugusele isoleeritud leiu asukohast, või kui leid on tootmiskohas, mis on määratletud siirutajate suhtes füüsiliselt isoleeritud ja asub piirkonnas, kus määratletud siirutajad ei saa välistingimustega kohaneda.

(9) Peale selle kasvatatakse teatavaid määratletud taimi tootmiskohtades, mis on määratletud siirutajate suhtes füüsiliselt isoleeritud. Kui määratletud taimekahjustajate puhang leiab aset väljaspool selliseid tootmiskohti, siis tõenäosus, et puhang mõjutab kõnealuses tootmiskohas kasvatavaid taimi, on väike. Seega tuleks pädevad asutused vabastada kohustusest kohaldada kõnealuste määratletud taimedega seoses hävitamismeetmeid, isegi kui need taimed asuvad piiritletud alal.

(10) Selleks et tagada hävitamismeetmete viivitamatu rakendamine ja hoida ära määratletud taimekahjustajate levimine liidu ülejäänud territooriumile, tuleks piiritletud aladel igal aastal kõige sobivamal aastaajal teha piisavalt intensiivseid uuringuid.

(11) Käesoleva määruse sätteid piiritletud aladest väljaspool statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute tegemise kohta tuleks kohaldada alates 1. jaanuarist 2029, et anda pädevatele asutustele piisavalt aega selliste uuringute kavandamiseks ja ettevalmistamiseks ning kõnealuste uuringute jaoks vajalike statistiliste andmete kogumiseks ja piisavate vahendite eraldamiseks.

(12) Käesoleva määruse sätteid piiritletud aladel statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute ülesehituse ja proovivõtukavade kohta tuleks kohaldada alates 1. jaanuarist 2028, et anda pädevatele asutustele piisavalt aega selliste uuringute kavandamiseks ja ettevalmistamiseks ning kõnealuse uuringute jaoks piisavate vahendite eraldamiseks. Üleminekuperiood peaks olema lühem kui väljaspool piiritletud alasid tehtavate uuringute jaoks ette nähtud, sest taimekahjustajate esinemine piiritletud alal võimaldab vajalike statistiliste andmete kiiremat kogumist.

(13) Tuleks kehtestata erinõuded määratletud taimede ja kõnealuste määratletud taimede viljade väljaviimise suhtes piiritletud aladelt, samuti nakatunud piirkondadest puhvertsoonidesse liidu territooriumil aset leidva puhangu korral, tagamaks, et pädevad asutused saavad viivitamata tegeleda määratletud taimekahjustajate levimise riskiga.

(14) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1*

**Reguleerimisese**

Käesolevas määruses sätestatakse meetmed, millega hoitakse ära *Candidatus* Liberibacter africanus'e, *Candidatus* Liberibacter americanus'e ja *Candidatus* Liberibacter asiaticus'e kohandumine ja levik liidu territooriumil ning nende hävitamise meetmed, kui neid kõnealusel territooriumil esineb.

*Artikkel 2*

**Mõisted**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „määratletud taimekahjustajad“ – *Candidatus* Liberibacter africanus, *Candidatus* Liberibacter americanus või *Candidatus* Liberibacter asiaticus;

2) „määratletud taimed“ – *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf., *Aegle* Corrêa, *Aeglopsis* Swingle, *Afraegle* Engl., *Atalantia* Corrêa, *Balsamocitrus* Stapf, *Burkillanthus* Swingle, *Calodendrum* Thunb., *Choisya* Kunth, *Clausena* Burm. f., *Limonia* L., *Microcitrus* Swingle, *Murraya* J. Koenig ex L., *Pamburus* Swingle, *Severinia* Ten., *Swinglea* Merr., *Triphasia* Lour. või *Vepris* Comm. või nende hübriidide taimed, välja arvatud viljavarteta ja lehtedeta viljad;

3) „määratletud siirutajad“ – *Diaphorina citri* Kuwayama või *Trioza erytreae* Del Guercio;

4) „taimekahjustaja uuringukaart“ – Euroopa Toiduohutusameti (edaspidi „toiduohutusamet“) väljaanne „Pest survey card on Huanglongbing and its vectors“ ([4]) (Taimekahjustaja uuringukaart Huanglongbingi haiguse ja selle siirutajate kohta);

5) „Statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute üldsuunised“ – toiduohutusameti väljaanne „General guidelines for statistically sound and risk-based surveys of plant pests“ ([5]).

*Artikkel 3*

**Liidu territooriumil tehtavad uuringud**

1. Pädevad asutused teevad iga-aastaseid riskipõhiseid uuringuid määratletud taimekahjustajate ja määratletud siirutajate esinemise kohta määratletud taimedel liidu territooriumi piirkondades, kus määratletud taimekahjustajad ja määratletud siirutajad uuringukaardil osutatud teabe põhjal on võimelised kohanduma.

2. Uuringu ülesehitus ja proovivõtukava peavad olema kooskõlas statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute üldsuunistega, et piisava usaldusväärsusega tuvastada määratletud taimekahjustajate vähene esinemine piirkondades, kus uuringut tehakse.

3. Uuringud tehakse:

a) taimeterviseriski suuruse alusel;

b) riskipiirkondades, mis hõlmavad vähemalt puukoole, aianduskeskusi ja avalikke kohti, tootmiskohti (nii määratletud siirutajate suhtes füüsiliselt isoleeritud kui ka isoleerimata) ja muid piirkondi, kus määratletud taimekahjustajad võivad tõenäoliselt esineda;

c) sobival ajal aastas, mil on võimalik määratletud taimekahjustajaid ja määratletud siirutajaid avastada, võttes arvesse määratletud taimekahjustajate bioloogiat, määratletud siirutajate esinemist ja bioloogiat ning määratletud taimede esinemist.

4. Uuringud seisnevad asjakohasust mööda järgmises:

a) määratletud taimede visuaalne kontroll määratletud taimekahjustajate, määratletud taimekahjustajate põhjustatud sümptomite või määratletud siirutajate esinemise tunnuste avastamiseks;

b) kollaste kleeppüüniste paigaldamine ja tüvele koputamise või putukavõrkude kasutamine määratletud siirutajate esinemise avastamiseks;

c) proovide võtmine määratletud taimedelt ja nende proovide molekulaaranalüüs vastavalt asjakohastele rahvusvahelistele standarditele;

d) kui esineb määratletud siirutajaid, siis nende proovide molekulaaranalüüs määratletud taimekahjustajate esinemise suhtes vastavalt asjakohastele rahvusvahelistele standarditele.

([4]) Euroopa Toiduohutusamet, 2019, „Pest survey card on Huanglongbing and its vectors“, doi:10.2903/sp.efsa.2019.EN-1574.
([5]) Euroopa Toiduohutusamet, 2020, „General guidelines for statistically sound and risk-based surveys of plant pests“, doi:10.2903/sp.efsa.2020.EN-1919.

*Artikkel 4*

**Situatsiooniplaanid**

1. Lisaks määruse (EL) 2016/2031 artikli 25 lõikes 2 sätestatule peaks iga liikmesriik oma situatsiooniplaanis ette nägema korra selle eraomandi omanike kindlakstegemiseks, kus määratletud taimekahjustajate ja, kui see on asjakohane, määratletud siirutajate avastamise korral tuleb võtta asjaomaseid meetmeid, taimede hävitamise korraldusest teatamiseks ja eraomandile juurdepääsemiseks.

2. Liikmesriigid ajakohastavad vajaduse korral oma situatsiooniplaane iga aasta 31. detsembriks.

*Artikkel 5*

**Piiritletud alade kindlaksmääramine**

1. Kui määratletud taimekahjustajate esinemine määratletud taimedel on ametlikult kinnitust leidnud, määrab asjaomane liikmesriik määratletud taimekahjustajate likvideerimiseks viivitamata kindlaks piiritletud ala.

2. Piiritletud ala koosneb järgmisest:

a) nakatunud piirkond, mille raadius on vähemalt 50 m määratletud taimedest, mis leiti olevat määratletud taimekahjustajatega nakatunud, ja

b) nakatunud piirkonnaga piirnev vähemalt 3 km laiune puhvertsoon.

Kui riskipiirkonnaks on aianduskeskus või puukool, peab piiritletud ala nakatunud piirkond hõlmama kogu aianduskeskust või puukooli. See kehtib lisaks 50 m raadiusega kaugusele määratletud taimedest, mis on leitud määratletud taimekahjustajatega nakatunud olevat, nagu on sätestatud esimese lõigu punktis a.

*Artikkel 6*

**Piiritletud alade kindlaksmääramise kohustusest tehtavad erandid**

1. Erandina artikli 5 lõikest 1 võivad pädevad asutused otsustada piiritletud ala mitte kindlaks määrata, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) on tõendeid selle kohta, et määratletud taimekahjustajate esinemine on isoleeritud leid ega vii eeldatavasti kohanemiseni;

b) on tõendeid selle kohta, et määratletud taimekahjustajad ei ole levinud, ja

c) leiukohast vähemalt 3 km raadiusega alal määratletud siirutajaid teadaolevalt ei esine või leid on tehtud füüsiliselt isoleeritud tootmiskohas ja on olemas tõendeid selle kohta, et määratletud siirutajad ei suuda välistingimustega kohaneda.

2. Lõikes 1 sätestatud erandit kohaldav pädev asutus:

a) eemaldab ja hävitab nakatunud taimed, sümptomitega määratletud taimed ning nendega külgnevad määratletud taimed otsekohe;

b) intensiivistab otsekohe visuaalset kontrollimist määratletud taimekahjustajate sümptomite suhtes ning määratletud taimede molekulaarset analüüsi kooskõlas asjakohaste rahvusvaheliste standarditega;

c) võtab nakatunud taime vähemalt 500 m ulatuses ümbritseval alal meetmeid, millega tagatakse määratletud taimekahjustajate kiire hävitamine ja välistatakse nende levimise võimalus;

d) teeb vähemalt kolme aasta jooksul korrapäraselt ja intensiivselt uuringuid vähemalt 500 m ulatusest kohast, kus määratletud taimekahjustajad leiti, välja arvatud juhul, kui pärast punktis a osutatud nakatunud taimede, sümptomitega määratletud taimede ja nendega külgnevate määratletud taimede eemaldamist ei ole määratletud taimekahjustajate leiukohast vähemalt 500 m raadiusega alal ühtegi muud määratletud taime;

e) teeb võimalikult suures ulatuses kindlaks nakkuse päritolu ja nakkusega seotud liikumisteed;

f) suurendab üldsuse teadlikkust määratletud taimekahjustajatega seotud ohust ja

g) võtab mis tahes muid meetmeid, mis võivad määratletud taimekahjustajate hävitamisele kaasa aidata.

3. Piiritletud ala täpsel kindlaksmääramisel lähtutakse teaduslikest põhimõtetest ja määratletud taimekahjustajate bioloogiast ning võetakse arvesse siirutajate esinemist, nakkuse ulatust, määratletud taimede täpset levikut asjaomasel alal, tõendeid määratletud taimekahjustaja kohandumise kohta ja riskipiirkonna liiki.

4. Kui on kinnitatud määratletud taimekahjustajate esinemine puhvertsoonis, siis võetakse hävitamismeetmed vastavalt artiklile 9 ning nakatunud piirkonna ja puhvertsooni piirid vaadatakse läbi ja neid muudetakse vastavalt.

5. Kui on kinnitust leidnud määratletud taimekahjustajate esinemine määratletud siirutajates, kuid mitte määratletud taimedes, teevad pädevad asutused määruse (EL) 2016/2031 artikli 18 kohaselt kindlaksmääratud piiritletud alal intensiivistatud uuringuid määratletud taimekahjustajate määratletud taimedel esinemise kohta.

6. Pädevad asutused suurendavad piiritletud aladel üldsuse teadlikkust määratletud taimekahjustajatega seotud ohust ja vastuvõetud meetmetest, mille eesmärk on hoida ära nende taimekahjustajate edasine levik neist aladest väljapoole. Samuti tagavad nad, et ettevõtjaid ja üldsust teavitatakse piiritletud alade piiridest.

*Artikkel 7*

**Uuringud piiritletud aladel**

1. Pädevad asutused teevad piiritletud aladel intensiivselt määruse (EL) 2016/2031 artikli 19 lõikes 1 osutatud iga-aastaseid uuringuid ja võtavad seejuures arvesse taimekahjustaja uuringukaardil osutatud teavet.

2. Uuringuplaanis tuleb arvesse võtta üldisi suuniseid statistiliselt usaldusväärsete ja riskipõhiste uuringute kohta. Avastamisuuringutes kasutatava uuringuplaani ja proovivõtukava abil peab olema võimalik vähemalt 95 % usaldusväärsusega kindlaks teha määratletud taimekahjustajate esinemine 1 % ulatuses.

3. Kõnealused uuringud tehakse kooskõlas artikli 3 lõigetega 3 ja 4, et avastada määratletud taimekahjustaja esinemine määratletud taimedel ning asjakohasel juhul määratletud siirutajatele.

*Artikkel 8*

**Piiritletud ala staatuse tühistamine**

Piiritletud ala staatuse võib tühistada, kui artiklis 7 osutatud uuringute põhjal ei ole määratletud taimekahjustajaid piiritletud alal avastatud vähemalt kolmel järjestikusel aastal.

*Artikkel 9*

**Hävitamismeetmed**

1. Artikli 5 lõike 2 punktis a osutatud nakatunud piirkondades teevad pädevad asutused järgmist:

a) kasutavad tõhusaid taimekaitsevahendeid, et hävitada määratletud siirutajad enne määratletud taimede eemaldamist;

b) eemaldavad ja hävitavad viivitamata kõik nakatunud taimed ja nendega külgnevad määratletud taimed, samuti muud sümptomitega määratletud taimed;

c) võtavad nendest määratletud taimedest proove, mis ei ole punkti b kohaselt eemaldatud, ja analüüsivad neid proove, kasutades proovivõtukava, mille abil on vähemalt 99 % usaldusnivool võimalik kindlaks teha nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 1 %;

d) eemaldavad ja hävitavad viivitamata kõik nakatunud piirkonna määratletud taimed, kui punkti c kohaste analüüside tulemusel leitakse kõnealuses nakatunud piirkonnas veel mõni nakkuskolle.

2. Kui määratletud taimi kasvatatakse tootmiskohas, mis on määratletud siirutajate suhtes füüsiliselt isoleeritud, kohaldatakse lõikes 1 kirjeldatud meetmeid üksnes juhul, kui kõnealuses tootmiskohas on leitud määratletud taimekahjustajaid.

3. Pädevad asutused tagavad, et artikli 5 lõike 2 punktis b osutatud puhvertsoonis kasutatakse määratletud siirutajate tõrjeks tõhusaid taimekaitsevahendeid või muid tõhusaid vahendeid, nt bioloogilisi tõrjevahendeid.

*Artikkel 10*

**Määratletud taimekahjustajate leviku ennetamise meetmed juhul, kui liidu territooriumil toimub määratletud taimekahjustajate puhang**

1. Pädevad asutused teevad võimaluse korral kindlaks puhanguga seotud taimekahjustajate päritolu ja liikumisteed, sealhulgas enne piiritletud ala kehtestamist teisaldatud määratletud taimede päritolu.

2. Määratletud taimi, mis on kasvatatud piiritletud alal asuvas tootmiskohas, ei tohi viia piiritletud alalt välja, samuti ei tohi neid viia vastavatest nakatunud piirkondadest puhvertsoonidesse, välja arvatud juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) määratletud taimi on kogu oma eluaja jooksul kasvanud tootmiskohas, mis on määratletud siirutajate suhtes füüsiliselt isoleeritud, pädevad asutused on need registreeritud ja neid asjakohase sagedusega kontrollinud;

b) määratletud taimi on piiritletud alas või läbi selle veetud viisil, millega hoitakse ära määratletud taimekahjustajate levimine (näiteks suletud mahutites) ja tagatakse seega, et määratletud taimekahjustajate või määratletud siirutajatega nakatumist ei toimu;

c) määratletud taimede partii on vedamise ajale võimalikult lähedal läbinud molekulaaranalüüsi määratletud taimekahjustajate esinemise suhtes ning kasutatud on proovivõtukava, mille abil on võimalik vähemalt 95 % usaldusnivool kindlaks teha nakatunud taimede esinemine, kui nende osakaal on 1 %.

3. Väljastpoolt piiritletud ala pärit määratletud taimi ei veeta nakatunud piirkondadest välja ega sealt läbi, välja arvatud juhul, kui on võetud tõhusaid meetmeid, et hoida ära nende nakatumine määratletud taimekahjustajatega ja nakatunud siirutajatega.

4. Määratletud taimede vilju, mis on kasvatatud piiritletud alal asuvas tootmiskohas, ei tohi viia piiritletud alalt välja, samuti ei tohi neid viia vastavatest nakatunud piirkondadest puhvertsoonidesse, välja arvatud juhul, kui asjaomased viljad on ilma viljavarte ja lehtedeta.

5. Väljastpoolt piiritletud ala pärit määratletud taimede vilju ei veeta nakatunud piirkondadest välja ega sealt läbi, välja arvatud juhul, kui asjaomased viljad on ilma viljavarte ja lehtedeta.

*Artikkel 11*

**Aruandlus**

Liikmesriigid esitavad iga aasta 30. aprilliks komisjonile ja teistele liikmesriikidele eelneval kalendriaastal piiritletud aladel artikli 7 kohaselt tehtud uuringute tulemused, kasutades üht lisas esitatud vormidest.

*Artikkel 12*

**Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 3 lõiget 2 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2029.

Artikli 7 lõiget 2 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2028.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 10. november 2025

*Komisjoni nimel*
*president*
Ursula VON DER LEYEN

*LISA*

## Artikli 7 kohaselt tehtud uuringute tulemuste esitamise vormid

A OSA

### 1. Iga-aastaste uuringute tulemustest aru andmise vorm

| 1. **Piiritletud ala (PA) kirjeldus** | | 2. **PA algne suurus (ha)** | 3. **PA ajakohastatud suurus (ha)** | 4. **Lähenemisviis (hävitamine või leviku tõkestamine)** | 5. **Tsoon** | 6. **Uuringukohad** | | 7. **Kindlaks tehtud riskipiirkonnad** | 8. **Kontrollitud riskipiirkonnad** | 9. **Taimne materjal / kaup** | 10. **Peremeestaimede liikide loetelu** | 11. **Aeg** | 12. **Uuringu üksikasjad** | | | | | | | | | 13. **Analüüsitud sümptomitega proovide arv:**<br>i: kokku<br>ii: positiivsed<br>iii: negatiivsed<br>iv: määratlemata | | | | 14. **Analüüsitud sümptomiteta proovide arv:**<br>i: kokku<br>ii: positiivsed<br>iii: negatiivsed<br>iv: määratlemata | | | | 15. **Teatatud puhangu teate number, kui see on asjakohane, kooskõlas komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2019/1715** [1] | | 16. **Märkused** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | | | | | | A) Visuaalsete kontrollide arv | B) Võetud proovide koguarv | C) Püüniste tüüp (või muu alternatiivne meetod (nt võrguga kogumine)) | D) Püüniste arv (või muu püüdmismeetod) | E) Püüdmiskohtade arv (kui see erineb punktis D esitatud andmetest) | F) Analüüsi tüüp (nt mikroskoopiline identifitseerimine, PCR, ELISA vm) | G) Analüüside koguarv | H) Muud meetmed (nt otsimiskoerad, droonid, helikopterid, teadlikkuse suurendamise kampaaniad vm) | I) Muude meetmete arv | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| **Nimi** | **Kindlaksmääramise kuupäev** | | | | | **Kirjeldus** | **Arv** | | | | | | **A** | **B** | **C** | **D** | **E** | **F** | **G** | **H** | **I** | i | ii | iii | iv | i | ii | iii | iv | **Arv** | **Kuupäev** | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

[1] Komisjoni 30. septembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/1715, millega kehtestatakse ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi ja selle süsteemikomponentide toimimise eeskirjad (IMSOCi määrus) (ELT L 261, 14.10.2019, lk 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/1715/oj).



ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2247/oj

2. **Vormi täitmise juhised**

Selle vormi täitmise korral ei täideta käesoleva lisa B osas esitatud vormi.

1. veerg: märkida asjaomase geograafilise ala nimi, puhangu number või mis tahes muu teave, mis võimaldab kindlaks teha, millise piiritletud alaga (PA) on tegemist ja mis kuupäeval see kehtestati.

2. veerg: märkida PA suurus enne uuringu alustamist.

3. veerg: märkida PA suurus pärast uuringut.

4. veerg: märkida lähenemisviis: hävitamine või leviku tõkestamine. Lisada vajalik arv ridu olenevalt PAde arvust iga taimekahjustaja puhul ja nendel aladel kohaldatavatest lähenemisviisidest.

5. veerg: märkida PA tsoon, kus uuring läbi viidi, lisades vajaliku arvu ridu: nakatunud piirkond (NP) või puhvertsoon (PT), kasutada eraldi ridu. Kui see on asjakohane, märkida eri ridadel NP alad, kus uuring läbi viidi (nt PTga külgnevad viimased 20 km, puukoolide ümbrus vms).

6. veerg: märkida uuringukohtade arv ja kirjeldus, valides kirjelduse jaoks ühe järgmistest kannetest:

1. Avamaa (tootmisala): 1.1. haritav maa (põllumaa, karjamaa); 1.2. viljapuuaed/viinamarjaistandus; 1.3. puukool; 1.4. mets.

2. Avamaa (muu): 2.1. eraaed; 2.2. avalik koht; 2.3. kaitseala; 2.4. looduslike taimede ala, mis ei ole kaitseala; 2.5. muu, koos konkreetse olukorra kirjeldusega (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus, märgalad, niisutus- või kuivendusvõrk vms).

3. Füüsiliselt suletud ala: 3.1. kasvuhoone; 3.2. eravalduses olev koht, mis ei ole kasvuhoone; 3.3. avalik koht, mis ei ole kasvuhoone; 3.4. muu, täpsustada konkreetset juhtu (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus).

7. veerg: märkida, millised on taimekahjustaja bioloogiliste omaduste, peremeestaimede esinemise, ökoloogilis-klimaatiliste tingimuste ja riskiasukohtade alusel kindlaks tehtud riskipiirkonnad.

8. veerg: märkida, milliseid 7. veerus märgitud riskipiirkondi uuring hõlmab.

9. veerg: märkida taimed, viljad, seemned, pinnas, pakkematerjal, puit, masinad, sõidukid, vesi või muu, täpsustades, millega on tegemist.

10. veerg: loetleda uuringusse kaasatud taimeliigid/-perekonnad, märkides igale reale ühe taimeliigi/-perekonna.

11. veerg: märkida kuud, mil uuring läbi viidi.

12. veerg: märkida iga taimekahjustaja puhul uuringu üksikasjad sõltuvalt konkreetsetest õiguslikest nõuetest. Märkida „Ei kohaldata“, kui mõnes veerus nõutav teave ei ole asjakohane.

13. ja 14. veerg: kui see on asjakohane, märkida tulemused, esitades olemasoleva teabe vastavates veergudes. Määratlemata tulemusega proovid on analüüsitud proovid, mille puhul ei saadud eri põhjustel tulemust (nt avastamispiirist väiksem sisaldus, töötlemata proov (identifitseerimisandmeteta, vana)).

15. veerg: märkida uuringu toimumise aastal PTs tuvastatud haiguspuhanguid käsitlevate teadete andmed. Puhanguteate numbrit ei ole vaja lisada, kui pädev asutus on otsustanud, et leiu puhul on tegemist ühega määruse (EL) 2016/2031 artikli 14 lõikes 2, artikli 15 lõikes 2 või artiklis 16 osutatud juhtumitest. Sel juhul märkida 16. veergu („Märkused“) kõnealuse teabe esitamata jätmise põhjus.

B OSA

1. **Iga-aastaste statistikapõhiste uuringute tulemustest aru andmise vorm**

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. Mittleruld ala (PA) kirjeldus | Nimi | | | | | | |
| | Korduvsõiduniku kuupäev | | | | | | |
| 2. PA algne suurus (ha) | | | | | | | |
| 3. PA aiakohastatud suurus (ha) | | | | | | | |
| 4. Lähenemisviis | | | | | | | |
| 5. Tsoon | | | | | | | |
| 6. Uuringukohad | Kõrgus | | | | | | |
| | Arv | | | | | | |
| 7. Aeg | | | | | | | |
| A. Uuringu kirjeldus (RIBESS+ sisendparameetrid) | 8. Sihtpopulatsioon | Permeabel | | | | | |
| | | Pindala (hektarites või muudes asjakohasemates ühikutes) | | | | | |
| | | Kontrollitavad | | | | | |
| | 9. Epidemioloogilised uksused | Kõrgus | | | | | |
| | | Tüsised | | | | | |
| | 10. Avastamismeetodid | Visuaalsed kontrollid | | | | | |
| | | Püüniseid | | | | | |
| | | Analüüsid | | | | | |
| | | Muud meetodid | | | | | |
| | 11. Proovivõtu tõhusus | | | | | | |
| | 12. Meetodi usaldusväärsus | | | | | | |
| | 13. Riskiteguriid (tegevus, asukohad ja piirkonnad) | Kaldeegur | | | | | |
| | | Reaktsioonid | | | | | |
| | | Asukohtade arv | | | | | |
| | | Sihtotstel rühmad | | | | | |
| | | Osalusi puudutavate populatsioonide | | | | | |
| B. Proovivõtu näitajad | 14. Kontrollitud epidemioloogilise üksuste arv | | | | | | |
| | 15. Visuaalselt kontrollide arv | | | | | | |
| | 16. Proovide arv | | | | | | |
| | 17. Püünise arv | | | | | | |
| | 18. Püüdmisaktide arv | | | | | | |
| | 19. Analüüside arv | | | | | | |
| | 20. Mõõdetud mesitaride arv | | | | | | |
| C. Uuringu tulemused | 21. Tulemused | Positiivsed | | | | | |
| | | Negatiivsed | | | | | |
| | | Määramata | | | | | |
| | 22. Teatatud puhangu teate number, vajaduse korral, kooskõlas rakendusmäärusega (EL) 2019/1715 | Arv | | | | | |
| | | Kuupäev | | | | | |
| | 23. Saavutatud usaldusnivoo | | | | | | |
| | 24. KontrollEvitmus | | | | | | |
| | 25. Märkused | | | | | | |

2. **Vormi täitmise juhend**

Selgitada uuringu ülesehituse aluseks olevaid eeldusi taimekahjustaja kaupa. Esitada kokkuvõte ja põhjendus järgmise kohta:

— sihtpopulatsioon, epidemioloogiline üksus ja kontrolliüksused;

— avastamismeetod ja meetodi tundlikkus;

— riskitegur(id), seejuures märkida riskitasemed ning vastavad suhtelised riskid ja osakaal peremeestaimede populatsioonis.

1. veerg: märkida asjaomase geograafilise ala nimi, puhangu number või mis tahes muu teave, mis võimaldab kindlaks teha, millise piiritletud alaga (PA) on tegemist ja mis kuupäeval see kehtestati.

2. veerg: märkida PA suurus enne uuringu alustamist.

3. veerg: märkida PA suurus pärast uuringut.

4. veerg: märkida lähenemisviis: hävitamine või leviku tõkestamine. Lisada vajalik arv ridu olenevalt PAde arvust iga taimekahjustaja puhul ja nendel aladel kohaldatavatest lähenemisviisidest.

5. veerg: märkida PA tsoon, kus uuring läbi viidi, lisades vajaliku arvu ridu: nakatunud piirkond (NP) ja puhvertsoon (PT) eraldi ridadel. Kui see on asjakohane, märkida eri ridadel NP alad, kus uuring läbi viidi (nt PTga külgnevad viimased 20 km, puukoolide ümbrus vms).

6. veerg: märkida uuringukohtade arv ja kirjeldus, valides kirjelduse jaoks ühe järgmistest kannetest:

1. Avamaa (tootmisala): 1.1. haritav maa (põllumaa, karjamaa); 1.2. viljapuuaed/viinamarjaistandus; 1.3. puukool; 1.4. mets.

2. Avamaa (muu): 2.1. eraaed; 2.2. avalik koht; 2.3. kaitseala; 2.4. looduslike taimede ala, mis ei ole kaitseala; 2.5. muu, koos konkreetse olukorra kirjeldusega (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus, märgalad, niisutus- või kuivendusvõrk vms).

3. Füüsiliselt suletud ala: 3.1. kasvuhoone; 3.2. eravalduses olev koht, mis ei ole kasvuhoone; 3.3. avalik koht, mis ei ole kasvuhoone; 3.4. muu, täpsustada konkreetset juhtu (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus).

7. veerg: märkida uuringute tegemise kuud aastas.

8. veerg: märkida valitud sihtpopulatsioon, esitades vastavalt peremeesliikide/-perekondade loetelu ja hõlmatud ala suuruse. Sihtpopulatsioon on määratletud kui kontrolliüksuste kogum. Selle kogumi suurus esitatakse põllumajandusmaa korral tavaliselt hektarites, aga ühikuks võib olla ka maatükk, põld, kasvuhoone vms. Põhjendada tehtud valikut uuringu aluseks olevaid eeldusi käsitlevas osas. Märkida uuritud kontrolliüksused. Kontrolliüksusena käsitatakse taimi, taimeosi, kaupu, materjale ja taimekahjustajate siirutajaid, mida on uuritud taimekahjustajate identifitseerimiseks ja avastamiseks.

9. veerg: märkida uuritud epidemioloogilised üksused, lisada nende kirjeldused ja mõõtühikud. Epidemioloogilise üksusena käsitatakse homogeenset ala, mida taimekahjustaja esinemise korral iseloomustab taimekahjustaja, peremeestaimede ning abiootiliste ja biootiliste tegurite ja tingimuste koostoime tulemusena ühesugune epidemioloogiline seisund. Epidemioloogiline üksus on sihtpopulatsiooni alajaotus, mis on epidemioloogiliselt homogeenne ja hõlmab vähemalt ühte peremeestaime. Mõnel juhul võib epidemioloogiline üksus olla kogu piirkonna/ala/riigi peremeestaimede populatsioon. See võib olla ühisele statistiliste territoriaalüksuste liigitusele (NUTS) vastav piirkond, linnaala, mets, roosiaed või talu või olla esitatud hektarites. Epidemioloogiliste üksuste valikut tuleb põhjendada uuringu aluseks olevaid eeldusi käsitlevas osas.

10. veerg: märkida uuringu käigus kasutatud meetodid ja lisada iga üksikjuhtumi puhul läbi viidud tegevuste arv sõltuvalt konkreetsetest õiguslikest nõuetest iga taimekahjustaja puhul. Märkida „Ei kohaldata“, kui mõnes konkreetses veerus nõutav teave ei ole kättesaadav.

11. veerg: märkida proovivõtu hinnanguline tõhusus. Proovivõtu tõhusus on nakatunud taimest nakatunud taimeosade valimise tõenäosus. Siirutajate puhul on see positiivse siirutaja püüdmise meetodi tõhusus, kui selline siirutaja uuringualal esineb. Pinnase puhul on see taimekahjustajat sisaldava pinnaseproovi valimise tõhusus, kui taimekahjustaja uuringualal esineb.

12. veerg: meetodi tundlikkus näitab tõenäosust, et meetodiga avastatakse õigesti taimekahjustaja olemasolu. Meetodi tundlikkus on määratletud kui tõenäosus, et tõese positiivse peremeesorganismi analüüsi tulemus on positiivne. See on proovivõtu tõhususe (st nakatunud taimest nakatunud taimeosade valimise tõenäosuse) ja diagnostilise tundlikkuse (mida iseloomustavad avastamiseks kasutatavad visuaalsed kontrollid ja/või laborianalüüs) korrutis.

13. veerg: esitada riskitegurid eraldi ridadel, kasutades nii palju ridu kui vaja. Iga riskiteguri puhul märkida riskitase ja vastav suhteline risk ning osakaal peremeestaimede populatsioonis.

Veerg B: märkida iga taimekahjustaja puhul uuringu üksikasjad sõltuvalt konkreetsetest õiguslikest nõuetest. Märkida „Ei kohaldata“, kui mõnes veerus nõutav teave ei ole asjakohane. Nendes veergudes esitatav teave on seotud 10. veerus „Avastamismeetodid“ sisalduva teabega.

18. veerg: märkida püüniste kasutuskohtade arv, kui see erineb püüniste arvust (17. veerg) (nt sama püünist kasutatakse eri asukohtades).

21. veerg: märkida positiivsete, negatiivsete ja määratlemata tulemusega proovide arv. Määratlemata tulemusega proovid on analüüsitud proovid, mille puhul ei saadud eri põhjustel tulemust (nt avastamispiirist väiksem sisaldus, töötlemata proov (identifitseerimisandmeteta, vana)).

22. veerg: märkida uuringu toimumise aasta puhangute teated. Puhanguteate numbrit ei ole vaja lisada, kui pädev asutus on otsustanud, et leiu puhul on tegemist ühega määruse (EL) 2016/2031 artikli 14 lõikes 2, artikli 15 lõikes 2 või artiklis 16 osutatud juhtumitest. Sel juhul märkida 25. veergu („Märkused“) kõnealuse teabe esitamata jätmise põhjus.

23. veerg: märkida uuringu tundlikkus vastavalt rahvusvahelises fütosanitaarmeetmete standardis (ISPM) nr 31 esitatud määratlusele. See taimekahjustaja puudumist iseloomustav saavutatud usaldusnivoo väärtus arvutatakse tehtud kontrollide (ja/või proovide) järgi, võttes arvesse meetodi tundlikkust ja kontroll-levimust.

24. veerg: märkida kontroll-levimus, võttes aluseks uuringueelse hinnangu taimekahjustaja tõenäolise tegeliku levimuse kohta uuritaval alal. Kontroll-levimus seatakse uuringu eesmärgiks ja see vastab kompromissile, mille riskijuhid teevad taimekahjustaja esinemise riski ja uuringu jaoks kättesaadavate vahendite vahel. Tavaliselt võetakse selle väärtuseks avastamisuuringu puhul 1 %.